

OSLAVNÝM KROKEM NAŠÍM DVACÁTÝM ROKEM

2021

Závěrečná zpráva Zdravotního klauna, o.p.s.

Slovo úvodem

Vážení přátelé Zdravotního klauna,

také si říkáte: To byl ale rok!? Událo se tolik věcí, že by vystačily na deset let, ne jeden rok. My jsme navíc v jeho samém závěru stihli **oslatit dvacáté narozeniny**. Dostali jsme od vás tolik krásných přání, slyšeli jsme tolik vzpomínek a cítili tolik podpory. To byl ten největší dárek od vás pro nás. Protože právě díky vaší podpoře Zdravotní klaun už dvacet let dokazuje, že humor, úsměv a srdce na dlani opravdu dokážou prozářít i ta nejsmutnější místa.

Sedli jsme si a spočítali, že **od roku 2001 jsme rozesmáli přes milion malých pacientů**. Je to neuvěřitelné a rozhodně si to zaslouží oslavu! Celý klaunský tým se proto rozlétl do všech regionů České republiky a za jeden den stihnul rozdat trochu klaunské péče těm, se kterými se tu pravidelně setkává: lékařům, sestřám a dalšímu personálu.

Když se za dvěma klaunskými desetiletími ohlédnu, cítím velkou **vděčnost**. Že jsme mohli být po celou dobu tam, kde je nás třeba – u nemocných, trpících, unavených i osamělých, malých i velkých. A pootevřít v jejich nemocničních pokojích okno a nechat proudit vzduch čisté radosti. Jsem vděčná také za spolupráci, profesionální a lidské partnerství a často i přátelství, které vykvetlo mezi námi a nemocnicemi.

Poděkování za to všechno patří všem našim klaunům a kolegům, kteří nesou své srdce na dlani. Obzvlášť velké srdce má náš **zakladatel Gary Edwards**, který před dvaceti lety silou své vůle klaunskou vlnu v českých nemocnicích spustil. A díky vám, naši milí podporovatelé, tahle vlna jen tak nepřejde. Naopak! I po dvaceti letech se **stále učíme nové věci**, objevujeme nové cesty, jak vyvolat úsměv. Pořád si hrajeme, vymýšlíme nové programy – a můžeme vám slíbit, že s tím jen tak nepřestaneme.

Srdečně

Kateřina Slámová Kubešová

Kateřina Slámová Kubešová, ředitelka

20 let smíchu

CO JSME DOKÁZALI...

86 klaunů

200 348
hodin smíchu

50 087
klaunských
návštěv

PROGRAMY PRO DĚTI

Klauniády pro děti

3 126 návštěv dětí
v **63** nemocnicích
po celé České republice

Zdravotní klauniády jsou **hlavní program** Zdravotních klaunů. V českých a moravských nemocnicích probíhají **už 20 let!** Klauni chodí na tyto veselé vizity po dvojicích a navštěvují děti přímo u jejich lůžka. Pro každé vymyslí jedinečnou scénku, do níž ho co nejvíce zapojí. To mají **děti rády** a jejich **pobyt v nemocnici** tím dostane úplně **jiný rozměr**.

Na některých odděleních **jsou Zdravotní klauni** takřka **nepostradatelní**. Klaunka sestra Pestrá vzpomíná na své klaunské služby na dětské onkologické ambulanci. Paní doktorka si zvala klauny do ordinace, aby jí asistovali při nepříjemných úkonech, například při napichování katetru. **Klauni dokázali děti** maximálně **uklidnit** a ony tak často ani nepostřehly, že se jim děje něco tak nepříjemného a bolestivého.

Virtuální klauniády

Online klaunské návštěvy se zrodily s nástupem covidu-19. Jsou určeny těm, kdo jsou v izolaci kvůli své nemoci, karanténě nebo různým omezením. Zhruba půlhodinové online setkání Zdravotního klauna s nemocným dítětem probíhá sice přes obrazovku, přesto je velmi osobní a šité dětskému pacientovi na míru. Virtuální klauniádu si můžete objednat na www.zdravotniklaun.cz

243
virtuálních
klauniád pro
děti

NOS! (Na Operační Sál!)

283 doprovodů
na operační sál
v **7** nemocnicích

Čas před operací bývá velmi stresující, a to zvláště tehdy, jde-li na operaci dítě. Proto na chirurgických odděleních velkých nemocnic provozujeme program NOS!, jehož smyslem je přivést děti na jiné myšlenky, aby se operace nebály a na sál odjížděly klidně a s úsměvem.

Zdravotní klaun přivítá každé dítě na oddělení hned ráno, ujme se ho a odvede ho do postele. Už cestou se jim stane spousta legračních věcí, které by člověk v nemocnici nečekal. Klaun se pak celé dopoledne **pohybuje po pokojích** mezi dětmi, rodiči a personálem a **rozhání napětí a úzkost**. A když přijde čas, aby se dítě odebralo na operační sál, doprovází ho veselý kamarád s červeným nosem.

Program NOS! se pravidelně koná už v 7 nemocnicích: FN Praha Motol, FN Plzeň, FN Hradec Králové, FN Brno, FN Olomouc, FN Ostrava-Poruba, Nemocnice Třinec.

„Byla jsem v Motole s pětiletou dcerou na operaci kýly. Narazily jsme tam na Zdravotní klaunku Norku Koblihovou. Byla tak úžasná a vtipná a velice příjemně nám pomohla strávit čas před operací. Byly jsme z ní obě tak moc nadšené, že se dcerka dokonce chtěla po propuštění z nemocnice další den vrátit a zase si tam hrát.“

maminka Edita

Výzkum vlivu programu NOS!

V tomto roce byl dokončen několik let trvající **výzkum vlivu programu NOS!** na průběh předoperační doby na oddělení dětské chirurgie. Jeho smyslem bylo prozkoumat **pozitivní vliv Zdravotních klaunů** na emocionální stav hospitalizovaných dětí před operačním zákrokem, ale také na jejich rodiče a na práci nemocničního personálu. Výzkum se uskutečnil ve FN Motol. Účastnilo se ho 62 dětí ve věku od 3 do 12 let rozdělených do 2 skupin. Jednu z nich Zdravotní klaun před operací doprovázel, a druhou nikoli. Výsledky výzkumu ukázaly, že **děti, které** během čekání na operaci **doprovázel Zdravotní klaun, reagovaly pozitivněji** než děti, které klaun nedoprovázel. **Byly klidnější, vyjadřovaly více pozitivních emocí a vykazovaly lepší náladu.** Platí to jak při čekání v nemocničním pokoji, tak během premedikace i převozu na sál. Celá výzkumná studie byla **publikovaná v dubnu 2021 v recenzovaném vědeckém časopise Frontiers** pod názvem To the Operating Room! Positive Effects of a

Healthcare Clown Intervention on Children Undergoing Surgery.
Více informací na www.zdravotniklaun.cz/vyzkum

„S cílem ověřit účinnost „klaunské intervence“ na úzkost dětí čekajících na chirurgický zákrok jsme ve spolupráci s Vídeňskou univerzitou vytvořili a realizovali projekt, který před časem úspěšně skončil. Z výsledků plyne, že klaunské intervence jsou užitečné nejen pro děti, ale mohou pozitivně působit také na jejich rodiče. A ti jsou pro zvládnání zátěže u dětí osobami nejdůležitějšími.“

Mgr. Zuzana Kocábová, Ph.D.,
primářka odd. klinické psychologie, FN Motol

Dítě

133

individuálních
návštěv vážně
nemocných dětí
v nemocnici

Program Dítě, to jsou **pravidelné individuální návštěvy** u dětí, které docházejí do nemocnice na časté, déletrvající procedury, například na dialýzu. Jeho smyslem je být konkrétnímu pacientovi nablízku, vytvořit s ním co nejtěsnější kontakt a být mu k dispozici i **při různých vyšetřeních nebo zákrocích**.

V návštěvách se z tohoto důvodu střídají u takového malého pacienta pouze dva Zdravotní klauni. Pomáhají mu nacházet na hospitalizaci dobré stránky, a přispívají tak k jeho **psychické pohodě**, což je důležité i pro léčbu.

„Jednoho dne přišel za naší dcerou do nemocnice Zdravotní klaun dr. Květoslav Hrdlička a bylo veselo. Dcerka si ho hned oblíbila a od té doby se těší na pravidelná každotýdenní setkání plná smíchu a hudby. Je to moc milé oživení nepříjemného pobytu v nemocnici, pan doktor Hrdlička je totiž bezvadný komik. Děkujeme moc!“

tatínek **Daniel**

Klauniády na oddělení následné intenzivní péče

Zdravotní klauni navštěvují děti na oddělení Následné intenzivní péče (NIP) hořovické nemocnice každý týden. Cílem životním prostorem těchto dětí je nemocniční lůžko. Jejich **schopnost reagovat** na vnější podněty je **snížená**,

přesto jsou Zdravotní klauni i ošetřující personál přesvědčeni, že děti **dokáží vnímat**, a to především **hudbu**. Proto klauni při těchto návštěvách používají **nejrůznější hudební nástroje**. Na návštěvy se pečlivě připravují a v **muzikoterapii** se pravidelně **školí**.

48 návštěv
u dětí na NIP
v Nemocnici
Hořovice

Cirkus Paciento

9 týdenních
programů
v nemocnicích
a léčebnách

Cirkus Paciento je týdenní program určený dětem, které musejí trávit v nemocnici či léčebně dlouhou dobu. Často se tedy cítí izolované a osamělé, bez naděje. Zvláště na dětských psychiatriích je situace dost bezútěšná.

Cirkus Paciento je ale dobrým lékem na beznaděj a stereotyp. Zdravotní klauni jsou s nemocnými dětmi celý týden a učí je různým kouzelnickým, akrobatickým a divadelním dovednostem. Po **týdnu plném radostné práce** mají děti možnost spolu s klauny vystoupit na slavnostním představení před velkým obecnstvem. Pro děti je to velký zážitek, který v nich **probouzí**

radost a zájem o život, což je pro vyléčení nesmírně důležitá věc.

Cirkus Paciento se letos již druhým rokem konal ve spolupráci s mobilním hospicem Strom života také pro děti, jimž zemřel některý z rodičů. Úplnou novinkou byl Cirkus na dětské onkologii ve FN Olomouc.

„V rámci jarních prázdnin v našem regionu k nám do DPN Opařany dorazila organizace Zdravotní klaun. Děti ze všech stanic se učily kouzla a triky. Celý týden čar a magie zakončilo cirkusové představení. Klauni byli velice vtipní a zábavní. Všem dětem, zdravotním sestřičkám a ostatnímu zdravotnickému i nezdravotnickému personálu se představení moc líbilo.“

Dětská psychiatrická nemocnice
Opařany

Klaunská pohotovost

56 návštěv
na dětské
pohotovosti
ve FN Brno

Zdravotní klaun nastupuje do služby na dětské lékařské pohotovosti až odpoledne po uzavření ordinací dětských lékařů. Přijíždějí tam děti, které jsou **zraněné** nebo **je jim tak špatně**, že nevydrží do druhého dne, aby zašly za „svojí paní doktorkou“.

Tomu odpovídá nálada, která tam vládne – **strach, nervozita, velký psychický tlak.**

Jenže přesně v tomhle se **Zdravotní klaun** cítí jako ryba ve vodě: tady vytáhne z kapsy maňáska, tu zahraje na ukulele veselou písničku, támhle vykouzlí z balónku zázračný meč. A brzy je po strachu a z čekárny **se ozývá veselý smích.**

Program vznikl před třemi lety na žádost FN Brno v rámci prohlubování vzájemné spolupráce.

„Seděli jsme se synem v čekárně v Motole a náhle přišli Zdravotní klauni. Rozesmáli nás, a tak nás bavili, že jsme si přáli, aby naše číslo vůbec nevyskočilo na display před ambulancemi – a to už jsme tam trávili třetí hodinu :-). Díky moc za vás – klauuny, klaunky a celého Zdravotního klauna!“

maminka Lucie

Ambulance

206
klauniád na
specializovaných
ambulancích

Ve FN Motol v Praze jsme na specializovaných ambulancích zavedli pravidelné klauniády. Jejich smyslem je **zpříjemnit dětem i rodičům čekání na vyšetření nebo ambulantní zákrok.** Čeká tu hodně lidí, všichni se bojí, děti se nudí.

Klaunská návštěva děti nejen pobaví, ale celkově změní atmosféru. Děti si pak často začnou společně hrát a ve hře pokračují i po odchodu Zdravotních klaunů. A díky tomu si nepřipadají jako v nemocnici, ale jako na hřišti se svými kamarády. Tato skutečnost úplně změnila jejich vztah k **nemocničnímu prostředí**, kterého **se už příště nebudou bát.** A i to je důležité pro jejich rychlejší vyléčení!

Přezůvky máme!

7 návštěv
v domácnostech

Program Přezůvky máme! se odehrává doma u těžce nemocných dětí nebo těch, které z nemocnice propustili do domácího léčení. Kvůli oslabené imunitě se ještě nemohou zcela vrátit k běžnému životu. Klaunská návštěva pro ně bývá velkým **svátkem a radostí**.

Povědomí o tomto programu je nutno mezi potřebnými stále šířit. Letos se tak začalo dít pomocí **nového letáku**, který budou mít rodiče k dispozici u svých lékařů.

„Byla jsem ráda, že klauny můžu přivést do rodiny. Rodina se smála, všichni se bavili. Jsem velmi překvapená, jak děti reagují, a je jedno, jak vážně jsou nemocné, kolik je jim let a že jsou třeba i handicapované. Hra a radost – to jsou jedny ze základních potřeb dětí stejně jako jídlo a pití. A Zdravotní klauni tuto potřebu naplňují.“

Bc. Bronislava Husovská, DIS.,
Mobilní hospic Ondrášek

Kutálka

6 představení
pro děti
s kombinovaným
postižením

Kvůli covidovým opatřením bylo letos Kutálek méně, ale ty, co byly, stály za to! Je to nádherné **představení pro děti s kombinovaným postižením**, děti, jejichž svět se velice liší od toho, jak ho zná většina z nás. Málokomu se do něj podaří nahlednout. Kutálka ale otevírá zamčené dveře a nutí zúčastněné k nečekaným reakcím.

Kutálka je jediný program Zdravotních klaunů s pevnou strukturou, přesto je však i v něm

prostor pro improvizaci. Stěžejní úlohu hrají hudba, kufr a klíče. Je to jednoduchý příběh o třech muzikantech hledajících svou kapelu. A když ji najdou, rozezní se píseň, často provázená spontánním tancem dosud do sebe uzavřených jedinců. Je to nádherna!

„Kutálka je opravdové, hluboce lidské a laskavé představení. Zdravotní klauni rozdávali v naší škole nejen radost a smích, ale poskytli všem zúčastněným těž poetické zastavení, přijetí a úctu. Velice si toho vážíme a těšíme se na další milé setkání.“

Mgr. Jana Prokešová,
zástupkyně ředitelky MŠ
a ZŠ Sluníčko Turnov

PROGRAMY PRO DOSPĚLÉ

Humor pro dříve narozené

237 návštěv
v 8 zařízeních
pro seniory

Zdravotní klauni přicházejí v rámci tohoto programu za **seniory** do prostředí, v němž **tráví podzim svého života**. Ten nebývá vždy radostný a staří lidé se často cítí osamělí. Zdravotní klauni přinášejí do jejich dnů příjemné vzpomínky, a protože se s klienty z pravidelných návštěv již dobře znají, rozehrávají často na pokračování scénky ze svých klaunských životů, zasazené do dávné doby, v níž byli klienti mladí. A lidé se do hry rádi zapojují. Není nijak vzácné, že se z jindy ztichlého pokoje ozývá zpěv, nebo se v něm dokonce tančí!

Jednou měsíčně přinášejí klauni svůj jemný a **na míru ušitý humor** také do **Hospice Dobrého Pastýře** v Čerčanech lidem, kteří zde tráví poslední dny svého života.

„Smích, tanec, zpěv i slzy štěstí. Tak bychom mohli popsat dnešní den v DPS v Touškově. Po opravdu dlouhé době to u nás ožilo, bylo veselo a vypadalo to, že je vše zase v normálu. To vše díky barevné návštěvě dvou úžasných klaunů, kteří se postarali o zábavu. Důkazem jsou zářící oči všech klientů. Děkujeme Zdravotním klaunům za zpestření těchto náročných dnů.“

**CPOS Středisko
Touškovsko**

Turné plné smíchu

8 návštěv
v 8 zařízeních
pro seniory

Letos jsme oslavili **20 let své existence**, a tak jsme se rozhodli **potěšit seniory** i tam, kam klauni běžně nechodí.

Uspořádali jsme dvě dvoudenní turné a navštívili osm zařízení v Jihomoravském a Libereckém kraji.

Klaunuje se v jídelně, na chodbě i v pokojích. A tak se stane třeba i to, že stařenka, která už dlouho žije pouze ve svém světě, uslyší píseň, kterou mívala ráda. **Náhle začne zpívat a v očích se jí objeví dávno zapomenutá jiskra.** A personál říká – to jsme teda ještě neviděli – vždyť ta paní nic kolem sebe nevnímá!

Nebo klauni hrají a zpívají lidem shromážděným v jídelně. Náhle někdo řekne – pan Karel taky hraje na akordeon! Pan Karel je zprvu nesmělý, netušil, že to někdo ví, ale když mu klaunka akordeon půjčí, začne hrát a zpívat a ostatní se k němu přidávají. **A lidé už vědí**, že pan Karel umí hrát na harmoniku. Nejdůležitější ale je,

„Nádhera, jsem nadšená, že se klienti nechali vtáhnout do děje a moc se jim to líbilo. Jeden pán byl teď hodně dlouho uzavřený a nekomunikoval, ale dnes se krásně zapojil: tleskal a zpíval, a dokonce dal návrh na písničku.

A jednu naši klientku jste rozplakali a ona pláče vždycky tehdy, když je šťastná.

Děkujeme! “

Romana Řeháčková, aktivizační
pracovnice domova pro seniory
Sloup v Čechách

že to ví i on sám! A už teď je jasné, že tohle nebylo naposledy a že je čeká ještě mnoho radostných chvil u společného zpěvu. **Zdravotní klauni zapálili louč, která bude svítit i po jejich odchodu.**

Rádio Klaun

V době, kdy nebylo možné navštěvovat seniory osobně, se zrodil nápad: **Připlujeme k vám na zvukových vlnách!** Tak vzniklo **Rádio Klaun** alias **Karlínský parník**. Čtveřice moderátorů – korvetní kapitán Archibald,

Božena Blažená, Maxmilián Ledvinka a Běda Hubička – připravila audiodobroty v podobě příběhů, historek, písní, receptů a hádanek na pozadí atmosféry, v níž vše vznikalo.

Natočili 5 nahrávek s poetickými názvy: Na vlnách lásky, Na vlnách hudby a další. Darovali je domovům pro seniory, kde teď při různých příležitostech vysílá Rádio Klaun. Díky nadšeným ohlasům následovaly další pořady – vánoční a silvestrovské.

„Děkujeme za nahrávky. Oceňujeme váš um, snahu osvěžit a zpříjemnit dny seniorů. Vaši snahu často korunuje úspěch, když dobře pochopitelný artikulovaný příběh, proložený starými melodiemi a písněmi, potěší. Škoda, že vás, milé účinkující, není možné vidět.“

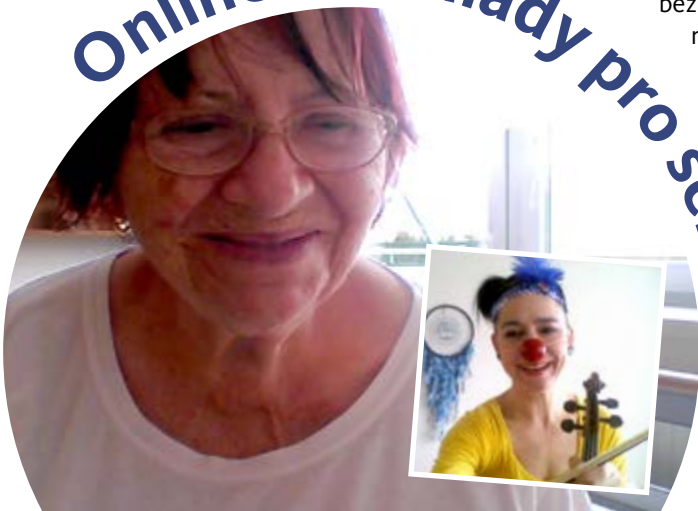
Jana Hejzlarová, Domov Karla Boromejského, Praha – Řepy

85

virtuálních
klauniád pro
seniory

Od jara se konají **virtuální klauniády** pro seniory na Internetu v Zábřehu na Moravě. Aktivizační pracovník obchází **s tabletem** všechny pokoje a „přináší“ Zdravotního klauna až k lůžku pacientů. Klauniáda znamená **milé rozptýlení** pro všechny, které jinak odřízla od běžného světa jejich nemoc.

Online klauniády pro seniory

„Již při prvním spojení se z pokojů ozýval smích, zpěv. Radost a štěstí našich uživatelů se snad nedá ani popsat. Žádný ostych – jen hřejivá slova, radost a smích. To bylo nejen pro naše uživatele, ale i pro personál něco neskutečného. Dnes, po půl roce spolupráce, musím říci, jak moc jsme rádi za tyto „klauniády“. Při každém online setkání je vidět, jak úžasný vliv to má na všechny. Není pravdou, že lidé v seniorském věku tyto věci neprožívají tak jako „mladí“, že nám nemají co říci, že nemají radost – naopak. Prostě se máme od nich stále co učit.“

**Eva Vepřková, aktivizační
pracovnice Interna
Zábřeh s.r.o.**

ROZVOJ A SPOLUPRÁČE

Konference a odborné vzdělávání

14 seminářů
a konferencí

Úspěšně jsme navázali na naši několikiletou spolupráci s 2. a 3. lékařskou fakultou Univerzity Karlovy. Kromě **jednorázových přednášek o komunikaci a humoru ve zdravotnictví** pro české i zahraniční studenty vedli naši lektori také **čtyři semináře** v rámci povinně volitelného kurzu **pro mediky a budoucí zdravotní sestry** z 3. LF UK.

Zapojili jsme se už podruhé jako integrální součást i do **celotýdenního kurzu pro studenty lékařství** vedeného primářkou oddělení klinické psychologie FN Praha-Motol **Mgr. Zuzanou Kocábovou, Ph.D.**

Nadále jsme také vystupovali s příspěvky na **lékařských konferencích**, a to prezenčně i virtuálně. Naši práci a možnosti spolupráce s námi jsme prezentovali mimo jiné na **konferenci sociální psychiatrie v Plzni** a na **pediatrických dnech v Hradci Králové**, kde jsme navázali i nové slibné kontakty pro další spolupráci v oblasti vzdělávání na dalších lékařských fakultách.

„Studenti hodnotili semináře pro mediky i volitelný kurz, při němž se společně setkávají budoucí lékaři, všeobecné sestry a Zdravotní klauni. Klauni Hanka, Lukáš a Petr hravou formou předávají své zkušenosti a rady pro komunikaci (nejen) v nelehkých situacích v nemocnici i domácím prostředí pacientů. Zároveň umožňují studentům poznat sami sebe a do „exaktního“ prostředí fakulty přinášejí „nový pohled na věc i na svět“. Věříme, že to, co dělají, dělají s láskou, a jsme jim za to vděční.“

Mgr. Jana Heřmanová, Ph.D.,
3. LF UK, Ústav pro lékařskou
etiku a ošetrovatelství

Spolupráce s nemocnicemi

Také rok 2021 byl ve znamení pandemie. Díky pravidelným konzultacím s hlavními hygieničkami FN Motol a FN Brno a **dodržování přísného hygienického kodexu** se nám podařilo **nepřerušit návštěvy ve většině** našich **nemocnic** po celý rok. Vyměnili jsme roušky za respirátory, pravidelně se testovali, důsledně interně trasovali. Ministerstvo zdravotnictví také kladně vyhodnotilo naši žádost, a naše nemocnice nás tak na jaře naočkovaly jako nelékařský personál v nemocnicích.

Zdravotní klauni během celého roku udržovali se „svými“ **nemocnicemi** v daném regionu **vřelé kontakty** i mimo klauniády. Vždyť **jsme jedna parta** a je potřeba, abychom na sebe vzájemně mysleli a podporovali se.

Závěrem roku jsme poděkovali našim nejbližším partnerům za dlouholetou spolupráci v rámci oslav 20. narozenin.

„Zdravotní klauny vždycky rádi vidíme. Považujeme je za součást týmu. Bereme je skutečně jako své kolegy. Spolupracujeme s nimi pravidelně a zveme je i na akce, které pořádně nebo se na nich podílíme.“

MUDr. Luděk Ryba, Ph.D., primář
dětského oddělení Orlickoústecké nemocnice

Profesionalita a rozvoj Zdravotních klaunů

Loňský rok byl bohatý na všechny oblasti rozvoje a vzdělávání Zdravotních klaunů.

Tou nejpodstatnější složkou byly **dílny klaunské**, kde se naši klauni **zdokonalují v klaunském řemesle**. Soustředili jsme se zejména na téma fyzického klaunování. Dílny Lukáše Houdka a Petra Jarčevského na toto téma nově doplnil fyzickou komedií a „slapstickem“ i náš klaun a herec Michal Chovanec.

Další vzdělávání mělo převážně online formu. Například primářka oddělení klinické psychologie Mgr. Zuzana Kocábová, Ph.D., či vedoucí lékař lůžkového oddělení dětské nefrologie docent MUDr. Jakub Zieg z FN Motol zdokonalovali naši **medicínskou a psychologickou průpravu**, která je též popsána v mezinárodních **osnovách certifikace Red Noses International**.

Každý klaun prochází povinnou vzdělávací osnovou certifikace RNI, aby se dokázal lépe pohybovat v nemocničním prostředí. Ve spolupráci s kolegyní Jitkou Rosenovou jsme se zaměřili na téma **klaunování na dětské psychiatrii**. Konala se dílna s francouzským klaunským lektorem Ami Hattabem, **kouzelnická dílna** s Tomášem Holým nebo s Martinem Falářem o **historii klauna**.

Na Univerzitě Palackého v Olomouci se pod záštitou hudebníka a našeho klauna Jana

Kyncla dokončuje **muzikoterapeutické vzdělávání** několika našich vybraných klaunů, kteří pak používají tyto techniky v klaunské praxi.

Samostatnou kapitolou v rozvoji Zdravotních klaunů je **klaunování pro seniory**. Garantka programu Irena Dubail pro nás připravila praktickou vícedenní dílnu, online koučky a semináře.

Kromě zmiňovaných seminářů a dílen se uskutečnilo také tradiční srpnové **Národní setkání celé organizace**, kde jsme společně oslavili **dvacet let existence s naším zakladatelem Garym Edwardsem**.

Abychom dokázali uspokojit poptávku po našich (zejména) nových projektech v českých nemocnicích, rozhodli jsme se posílit tým Zdravotních klaunů. Konají se konkurzní dílny, kde **hledáme nové talenty**, a zároveň úspěšně **certifikujeme ty stávající**.

Spolupracovat s experty a nemocničním personálem na kvalitě a rozvoji našich klaunů je pro nás i nadále jednou z hlavních priorit.

V roce 2021 jsme se opět podíleli na společných aktivitách zastřešující mezinárodní organizace **Red Noses International (RNI)**, včetně pravidelného virtuálního setkávání a sdílení zkušeností ředitelů a uměleckých ředitelů všech partnerských organizací.

Pěčí RNI letos vznikla **unikátní publikace** When Guillaume Smiles – A Serious Look at Humour in Healthcare (Když se Guillaume usmíval aneb Vážně o humoru ve zdravotnictví), ve které kolektiv autorů z pěti zemí, včetně Česka, nabízí jedinečný **pohled na humor v oblasti zdravotnictví** na základě dlouholetých zkušeností z návštěv zdravotnických zařízení.

Čeští klauni se i nadále **účastní mezinárodních misí** v rámci programu RNI Emergency Smile, určených dětem postiženým živelnou, válečnou nebo jinou humanitární krizí.

Naši zástupci se také aktivně účastní přípravy **druhého stupně mezinárodního klaunského vzdělávání**, zaměřeného na zvyšování odbornosti v klíčových oblastech naší práce, a to v praktických i teoretických oblastech.

V rámci celé organizace byla zavedena pravidla tzv. **safeguardingu** (kodexu ochrany zdraví, bezpečnosti a lidských práv při práci s dětmi a bezbrannými klienty), vypracovaná ve spolupráci s odborníky z organizace **Keeping Children Safe**, která **doplnila náš stávající Etický kodex**.

Hned tři abstrakty o naší činnosti přijala prestižní mezinárodní zdravotně-klaunská **konference Healthcare Clowning International Meeting (HCIM)**, která se měla konat v říjnu, ale kvůli pandemii se posunula na jaro roku 2022.

Podílíme se na činnosti osmnáctičlenné **Evropské federace zdravotně-klaunských organizací (EFHCO)**, která kromě výměny zkušeností a dalších forem spolupráce také monitoruje činnost svých členů a každoročně jim propůjčuje certifikát kvality, tzv. quality label.

ZDRAVOTNÍ KLAUN

Zdravotní klaun slaví 20. narozeniny

Kde jinde než v nemocnicích?

V roce 2021 oslavil Zdravotní klaun 20. narozeniny. Dvacet let – to už je něco! A protože **smysl práce Zdravotních klaunů stojí na přinášení radosti potřebným**, ani jejich oslavy se nemohly nést v jiném duchu. A co všechno se dělo?

Den Zdravotních klaunů: živý přenos z Divadla Bolka Polívky a FN Brno 1. 4. 2021

Unikátní pořad spojil **tři organizace** (Zdravotního klauna, FN v Brně a Divadlo Bolka Polívky), které **společně ukázaly, že humor pomáhá zvládnout i ty nejtěžší chvíle**. Pořad přenášely YouTube a Facebook. Skládal se z rozhovorů, živých reportáží i scének za doprovodu klaunské kapely. Pořadem provázel moderátor a Zdravotní klaun Filip Teller.

Oslavy v regionech

Regionální týmy uspořádaly během podzimu akce pro nemocnice, návštěvníky a pacienty. Klauni pobavili a rozveselili všechny, kdo se v ten den v nemocnici objevili.

Velký klaunský den aneb 20 minut smíchu za 20 let spolupráce!

29. listopadu vyrazilo všech 86 Zdravotních klaunů do všech 63 nemocnic, aby potěšili zdravotnický personál v době opět se komplikující pandemie. Rozdali dárečky a dobrou náladu.

„Děkuji za naše sestřičky a lékaře, ale i sama za sebe – ta chvíle radosti nám zvedla náladu. Potřebovali bychom zde vaše klauny pro personál každý den, mohli by to vzít po všech odděleních jako léčbu smíchem, neboť v současné době jsme už opět pod palbou epidemie, a psychické síly rychle docházejí. Těšíme se na další spolupráci a pozdravujte klauny – JSOU SKVĚLÍ!“

Mgr. Petra Černo, tisková mluvčí,
Nemocnice Havlíčkův
Brod

Programy Zdravotních klaunů v roce 2021

PRAVIDELNÉ KLAUNIÁDY PRO DĚTI

Jihočeský kraj	Počet návštěv
Nemocnice České Budějovice	100
Nemocnice Tábor	12
Dětská psychiatrická nemocnice Opařany	10
Jihomoravský kraj	Počet návštěv
FN Brno, Černopolní	405
FN Brno-Bohunice	25
Nemocnice Břeclav	34
Nemocnice Kyjov	26
Nemocnice TGM Hodonín	25
Karlovarský kraj	Počet návštěv
Karlovarská krajská nemocnice	17
Nemocnice Sokolov	12
Nemocnice v Chebu	11
Královéhradecký kraj	Počet návštěv
FN Hradec Králové	85
Dětský denní rehabilitační stacionář Hradec Králové	12
Oblastní nemocnice Trutnov	9
Oblastní nemocnice Náchod	50
Oblastní nemocnice Jičín	24
Liberecký kraj	Počet návštěv
Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa	51
Krajská nemocnice Liberec	83
Jedličkův ústav Liberec	19
Nemocnice Jablonec nad Nisou	52
Moravskoslezský kraj	Počet návštěv
FN Ostrava-Poruba	209
Městská nemocnice Ostrava-Fifejdy	26
Vítkovická nemocnice	51

Nemocnice ve Frýdku-Místku	54
Slezská nemocnice v Opavě	52
Nemocnice s poliklinikou Karviná-Ráj	51
Nemocnice Třinec	26
Nemocnice s poliklinikou Havířov	22
Olomoucký kraj	Počet návštěv
FN Olomouc	51
Nemocnice Přerov	25
Nemocnice Prostějov	27
Nemocnice Šumperk	12
Nemocnice Šternberk	22
Pardubický kraj	Počet návštěv
Pardubická nemocnice	51
Orlickoústecká nemocnice	53
Svitavská nemocnice	12
Plzeňský kraj	Počet návštěv
FN Plzeň	80
Klatovská nemocnice	23
Domažlická nemocnice	10
Rokycanská nemocnice	12
Praha	Počet návštěv
FN Motol	493
Všeobecná fakultní nemocnice	81
Fakultní Thomayerova nemocnice	20
FN Bulovka	50
Středočeský kraj	Počet návštěv
Oblastní nemocnice Mladá Boleslav	51
Dětský domov Mladá Boleslav	51
Oblastní nemocnice Příbram	42
Oblastní nemocnice Kolín	52

Ústecký kraj	Počet návštěv
Nemocnice Chomutov	17
Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem	50
Nemocnice Most	17
Nemocnice Děčín	25
Dětská psychiatrická nemocnice Louny	24
Kraj Vysočina	Počet návštěv
Nemocnice Havlíčkův Brod	11
Nemocnice Třebíč	12
Nemocnice Jihlava	43
Nemocnice Pelhřimov	16
Zlínský kraj	Počet návštěv
Krajská nemocnice T. Bati, Zlín	52
Uherskohradištská nemocnice	32
Nemocnice Valašské Meziříčí	10
Kroměřížská nemocnice	26
Vsetínská nemocnice	20
NOS! (Na operační sál!)	Počet návštěv
FN Motol, Praha	90
FN Plzeň	47
FN Hradec Králové	38
FN Olomouc	36
FN Ostrava-Poruba	25
Nemocnice Třinec	26
FN Brno, Dětská nemocnice, Černopolní	21
NOS! (Na Operační Sál!) celkem	283
Pravidelné klauniády pro děti celkem	3 409

SPECIÁLNÍ PROGRAMY PRO DĚTI	
Virtuální klauniády pro děti	243
Cirkus Paciento	9
Přezůvky máme	7
Kutálka	6
Dítě	133
Klaunská pohotovost	56
NIP Nemocnice Hořovice	48
Speciální klauniády a akce	121
Speciální programy pro děti celkem	623

KLAUNIÁDY PRO DŘÍVE NAROZENÉ	
Domov pro seniory Mikuláškovo n., Brno	34
Domov pokojného stáří Kamenná, Brno	34
Charitní dům sv. Václava, Ostrava	24
Domov Slunovrat, Ostrava	24
Domov pro seniory Sloupnice	18
Dům pokojného stáří sv. Anny Velká Bystřice	23
Domov sv. Karla Boromejského	36
Domov pro seniory Elišky Purkyňové	44
Klauniády pro seniory celkem	237

SPECIÁLNÍ PROGRAMY PRO DOSPĚLÉ	
Virtuální klauniády pro seniory	85
Návštěvy v hospicích	11
Turné plné smíchu	8
Odborné semináře a konference	14
Speciální programy pro dospělé celkem	118

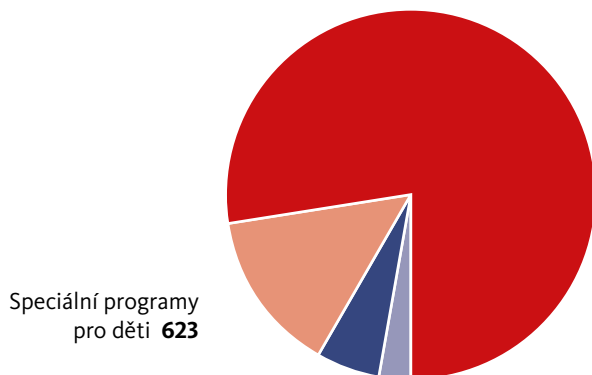
Celkový počet návštěv v roce 2021

4 387

Zdravotní klauni v číslech

Počet klauniád a akcí

Pravidelné klauniády pro děti **3 409**

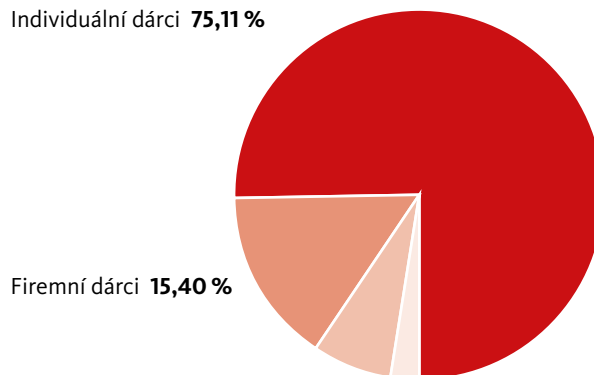

Klauniády pro dříve narozené **237**

Speciální programy pro dospělé **118**

Struktura finančních darů 2021

Individuální dárci **75,11 %**

Firemní dárci **15,40 %**

Veřejná sbírka **6,86 %**

Nadační příspěvky a dotace **2,63 %**

Rozložení dětských klauniád v krajích

Jihočeský	122
Jihomoravský	536
Karlovarský	40
Královéhradecký.....	218
Liberecký.....	205
Moravskoslezský.....	542
Olomoucký.....	173

Pardubický.....	116
Plzeňský	172
Praha.....	734
Středočeský.....	196
Ústecký.....	133
Vysočina.....	82
Zlínský.....	140

Účetní závěrku a výroční zprávu za rok 2021 zveřejníme po provedeném ročním auditu a schválení správní radou ve druhém čtvrtletí roku 2022 na www.zdravotniklaun.cz.

Kde všude nás potkáte

© Zdravotní klaun, o.p.s., 2022

Šéfredaktorka: Sylva Kolísková • Redakce: Lukáš Houdek, Kateřina Slámová Kubešová, Petr Jarčevský, Klára Palečková

Grafika: Roman Anderle, Monika Houdková • Fotografie: Jaroslav Bouzek, Jana Bushová, Jan Dobrovský, Jiří Fejfar,

Lucie Grunclová, Sylva Kolísková, Ondřej Littera, Jiří Tvrď, archiv Zdravotního klauna

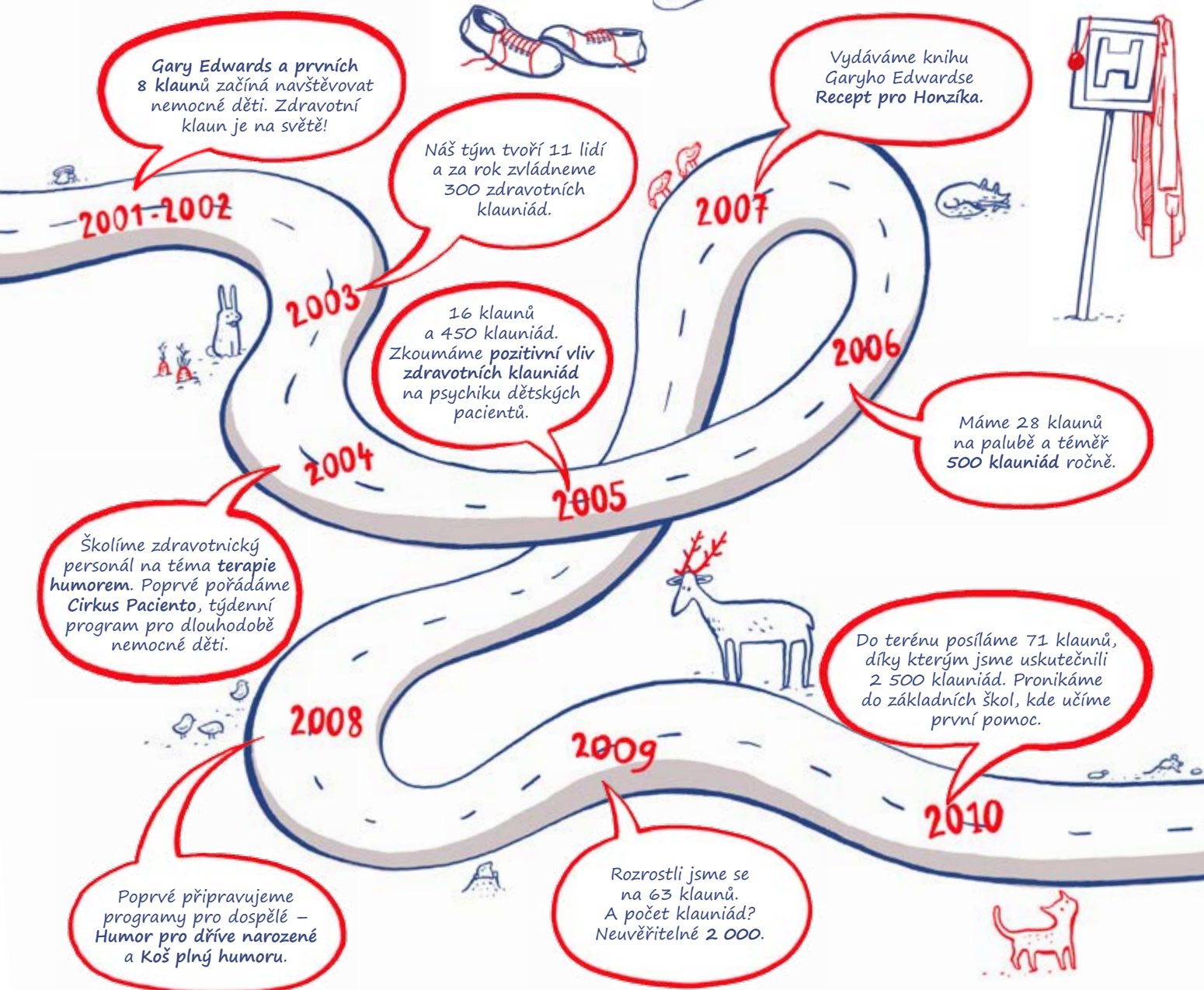
Místo vydání: Zdravotní klaun, o.p.s., Paříkova 355/7, 190 00 Praha 9 • Číslo: 1/2022 • Cena tisku: 4,80 Kč včetně DPH • Registrace: MK ČR E 20587

Vychází: leden 2022 • vydavatel: Zdravotní klaun, o.p.s., Paříkova 355/7, 190 00 Praha 9 • IČ: 26547953 • tel.: +420 222 713 416

PODPOŘTE NÁS! Číslo účtu veřejné sbírky: 20 20 20 20 20 / 0600

www.zdravotniklaun.cz • facebook.com/zdravotniklaun • usmev@zdravotniklaun.cz

Dvacetileté putování Zdravotního klauna

Kam teď? Na operační sál! Díky programu NOS! doprovázíme děti čekající na operační zákrok. Vedení Zdravotního klauna se ujímají Kateřina Slámová Kubešová a Petr Jarčevský.

Získali jsme certifikát kvality od European Federation of Healthcare Clown Organizations.

Slavíme 15. narozeniny prací – během Turné plného smíchu jsme navštívili 15 zařízení, kam běžně nechodíme.

Počet klaunů v našem týmu se vyhoupl na 86, počet klauniád za rok přesahuje 3 600.

Ve spolupráci s lékaři a psychology vytváříme pro dlouhodobě hospitalizované děti nový projekt Dítě. Pořádáme benefiční koncert s naším ambasadorem Rolandem Villazónem.

Nově nabízíme Kutálku, program pro děti s kombinovaným postižením. Vydáváme knihu Malé zázraky s příběhy klaunů a dětí v nemocnicích. Gary Edwards dostává cenu za významný přínos ve zdravotnictví od České lékařské společnosti.

Zdolali jsme hranici 3 000 klauniád ročně. Za vážně nemocnými dětmi začínáme chodit i domů v rámci programu Přezůvky máme!

Ve FN Brno rozjíždíme Klaunskou pohotovost. Rozvíjíme unikátní spolupráci s oddělením NIP v Nemocnici Hořovice pro těžce nemocné děti na přístrojích. Vedeme semináře pro budoucí mediky a sestry na 2. a 3. LF UK v Praze.

Slavíme 20. narozeniny!

V reakci na pandemii covidu-19 pronikáme do on-line prostředí s programy Smích on-line a Virtuální klauniády

S kladným výsledkem jsme dokončili výzkum přínosu klaunského doprovodu na operace.

Spouštíme Varieté, nový interaktivní program pro seniory.

2014

2016

2013

2015

2017

2012

2018

2019

2020

2011

2021

Dokázali jsme to jen díky vaší podpoře. Děkujeme!

20
LET
ZDRAVOTNÍ KLAUN

